

Universitetsdirektøren

Deres ref.:

Vår ref.: 200602658-18/EGB/011.0

Dato: 30.01.2007

VURDERING AV FUSJON MELLOM HØGSKOLEN I TROMSØ OG UNIVERSITETET I TROMSØ - HØRING FRA SENTER FOR SAMISKE STUDIER

Det vises til høringsdokument av 13.11.2006.

Saken er behandlet på senterets styremøte 29. januar 2007 i SS 07/07.

Styret i Senter for samiske studier stiller seg skeptisk til fusjonsplanene mellom Universitetet i Tromsø og Høgskolen i Tromsø. Styret ser ikke at en sammenslåing vil styrke det samiske forskningsfeltet. Med utgangspunkt i den forskningsprofil UiT har i dag, frykter man at en oppgradering av fag som en følge av fusjonen til NOKUT-krav, vil få betydning for ressurstilgang og dermed innebære en konkurranse om ressurser.

Styret vil likevel i det tilfelle en fusjon realiseres, understreke betydningen av at det samiske og urfolksrelaterte forsknings- og utdanningsfeltet ivaretas i fusjonsarbeidet med det nye universitetet.

Senterets kommentarer er derfor knyttet til punktene om mål, forskning og utvikling, utdanningstilbud og samfunnsansvar.

Mål og visjon

Universitetets arbeid med samisk og urfolkstematikk er allerede omfattende. I arbeidet med det nye universitetet må man derfor sikre at denne vektleggingen av samisk, urfolks-, minoritets- og flerkulturell problematikk ivaretas og styrkes. Når det gjelder minoritetsbegrepet, synes det naturlig fra et Tromsø-ståsted også å ta utgangspunkt i begrepet 'nasjonale minoriteter,' som blant annet innebærer et fokus på den kvenske befolkningen. En av visjonene for det nye universitetet bør derfor være en fortsatt tydeliggjøring av og et ytterligere styrket søkelys på forsknings- og utdanningsvirksomhet innenfor disse områdene. Her har universitetet en reell mulighet til å plassere seg i den internasjonale forskningsfronten. Allerede er Universitetet i Tromsø en viktig internasjonal arena for urfolk. Universitetets rolle innenfor urfolksforskning vil bli stadig viktigere i årene som kommer, og universitetet utgjør dessuten et sentralt bidrag i utviklingen av Tromsø som internasjonal urfolksby. Fokuset på utviklingen av kunnskap om regionens natur, flerkulturelle forhold og samiske samfunnsforhold, faller sammen med et globalt urfolksperspektiv.

SENTER FOR SAMISKE STUDIER

Senter for samiske studier

Universitetet i Tromsø, No-9037 Tromsø, tlf 77 64 40 00, e-post postmottak@uit.no, <http://uit.no>
hálddahusjođiheadđji/administrativ leder Else Grete Broderstad, tlf 77 64 55 35, faks 77 64 55 10, e-post else.g.broderstad@sami.uit.no

Forskning og utvikling

Når det gjelder forskningsprofil, vil vi påpeke nødvendigheten av å integrere urfolks-, minoritets- og den flerkulturelle dimensjonen som tverrgående og gjennomgående perspektiver i forsknings- og utviklingsvirksomheten. Vi vil her vise til Samisk strategiplan ved UiT som er et viktig instrument for konsolidering og utvikling av det samiske og urfolksrelaterte fagmiljøet ved universitetet. Denne satsningen har blant annet kommet til uttrykk i forskningsstrategiene ved Det juridiske fakultet, Det samfunnsvitenskapelige fakultet og Det humanistiske fakultet. Som et ledd i oppfølgingen av strategiplanen deltar senteret i planlegging av prosjektsamarbeid ved andre universitetsenheter, og arbeider med å få en oppdatert oversikt over omfang av både pågående og planlagt samisk og urfolksrelatert forskning og undervisning. Vi antar at behovet for å integrere urfolks-, minoritets- og flerkulturelle problemstillinger i forskningsvirksomheten ved det nye fusjonerte universitetet vil være av særlig viktighet. Vi antar også at eksisterende forskernettverk vil kunne styrkes i en fusjon ved at fagområdene kan dra veksler på hverandres kontakter både nasjonalt og internasjonalt.

Det nye universitetet skal videreutvikle forskningsaktivitet av særlig relevans for nordområdene. I en satsning på nordområdeforskning er det derfor viktig å sikre og styrke urfolksfokus, både i forskningsstrategier og i selve forskningen. Det må reises problemstillinger som tar opp hvordan nordlige urfolkskulturer påvirkes av globale og regionale endringer og omdanninger. Strategier rundt arealinngrep, ressursforvaltning av fornybare og ikke-fornybare ressurser må konfronteres med internasjonale forpliktelser vedrørende urfolk, klima og miljø. Samtidig må det fokuseres på hvordan nordlig urfolk nyttiggjør seg av og deltar i globale og regionale prosesser - hvordan urfolk selv definerer og initierer, er aktører, ikke passive mottakere uten innflytelse.

Utdanningstilbud

Når det gjelder profil på utdanningene, vil vi igjen vise til universitetets erfaringer med strategiplanen og integrering av relevante perspektiver i ordinær undervisning. Universitetet i Tromsø har utviklet et omfattende tilbud når det gjelder samiskrelaterte og flerkulturelle studietilbud, jf <http://www.sami.uit.no/sdg/strategiplan/studietilbud.html>. Det tilbys egne emner om samiske forhold samtidig som samisk og urfolksrelatert problematikk inngår som en del av ulike studietilbud. Denne inkluderingen av relevante perspektiver i fagplanene må ivaretas i det nye universitetet. Det er viktig at forskning og undervisning nyttiggjøres i en samisk samfunnsoppbygging, og at man gjennom forskningsformidling og undervisning kan viderebringe kunnskap og informasjon om samiske - og urfolksforhold til en norsk og internasjonalt allmennhet. Innenfor alle sektorer i samfunnet er det behov for å styrke kunnskapsgrunnlaget om urfolksforhold og om samisk kultur og samfunnsliv. Eksempelvis kan det tenkes at lærerutdanningen og høgskolens helse- og kunsthøgskole vil kunne dra veksler på UiT's erfaringer, nyttiggjøre seg eksisterende studietilbud, samt at det kan utvikles nye tilbud med utgangspunkt i begge institusjonenes studietilbud. Gitt en stadig sterkere konkurranse når det gjelder rekruttering av studenter, jf RHU utredningen, antar vi at det vil være i det nye universitetets interesse å gi et bredt studietilbud også innenfor feltet samisk, urfolk og minoritetsproblematikk.

Samfunnsansvar

Ved opprettelsen av Universitetet i Tromsø ble det understreket at universitetet hadde en rekke oppgaver å ivareta i Nord-Norge når det gjaldt å tjene landsdelens behov innenfor samfunnslivet i vid forstand. Særlig ble behovene til den samiske befolkning understreket. Dette er et ansvar universitetet har ivaretatt gjennom egen satsning. Samtidig vil vi understreke at det samiske og urfolksrelaterte forsknings- og utdanningsfeltet utgjør et faglig og komparativt fortrinn som må utnyttes. Vi viser til at universitetet her besitter bred kompetanse.

Det gjelder i forhold til både samfunnsvitenskap, humaniora, jus, realfagene og medisin. Eksempelvis er fagmiljøene i historie og arkeologi de fremste både nasjonalt og internasjonalt innenfor dette området. Urfolks-, minoritets- og flerkulturelle forhold bør i det nye universitetet, utgjøre vil en sentral del av ”den menneskelige dimensjon i nord” slik at et faglig mangfold ivaretas.

Når det gjelder synliggjøring vil vi vise til at det samiske navnet på Universitetet i Tromsø - Romssa universitehta – nå er formalisert, og vi minner på denne synliggjøringen av samisk språk må inngå som en integrert del av det nye universitetets eventuelle nye grafiske profil.

Vennlig hilsen

Else Grete Broderstad
hálddahusjođiheadji/administrativ leder